

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 29. marca 2012*

„Nariadenie (ES, Euratom) č. 2988/95 — Ochrana finančných záujmov Európskej únie — Články 3 a 4 — Správne opatrenia — Vymáhanie neoprávnene získaných výhod — Kompenzačné úroky a úroky z omeškania dlžné podľa vnútroštátneho práva — Uplatnenie pravidiel o premlčaní stanovených v nariadení č. 2988/95 na vymáhanie týchto úrokov z omeškania — Dies a quo premlčacej doby — Pojem ‚pozastavenie‘ — Pojem ‚prerušenie‘“

Vo veci C-564/10,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Nemecko) z 21. októbra 2010 a doručený Súdnemu dvoru 2. decembra 2010, ktorý súvisí s konaním:

Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung

proti

Pfeifer & Langen KG,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory J.-C. Bonichot, sudcovia K. Schiemann, L. Bay Larsen, C. Toader (spravodajkyňa) a E. Jarašiūnas,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: A. Impellizzeri, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 17. novembra 2011,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung, v zastúpení: W. Wolski, B. Messerschmidt a J. Jakubiec, splnomocnení zástupcovia,
- Pfeifer & Langen KG, v zastúpení: D. Ehle a C. Hagemann, Rechtsanwälte,
- Európska komisia, v zastúpení: G. von Rintelen a P. Rossi, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 26. januára 2012,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, s. 1; Mim. vyd. 01/001, s. 340).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Pfeifer & Langen KG (ďalej len „Pfeifer & Langen“) a Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (Spolkový úrad pre poľnohospodárstvo a výživu, ďalej len „Bundesanstalt“) vo veci vymáhania nárokov na úroky súvisiacich s neoprávneným preplatením nákladov na uskladnenie na úkor finančných záujmov Európskej únie.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie č. 2988/95

- 3 Podľa tretieho odôvodnenia nariadenia č. 2988/95 „sa... treba brániť vo všetkých oblastiach činom, ktoré poškodzujú finančné záujmy spoločenstiev“.
- 4 Podľa piateho odôvodnenia uvedeného nariadenia „protiprávne konanie [konanie predstavujúce nezrovnalosti – *neoficiálny preklad*] a správne opatrenia a sankcie, ktoré sa naň vzťahujú, sú ustanovené v odvetvových predpisoch v súlade s týmto nariadením“.
- 5 Článok 1 toho istého nariadenia stanovuje:

„1. Na účely ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev sa týmto prijíma všeobecná úprava týkajúca sa jednotných kontrol a správnych opatrení a sankcií, ktoré sa týkajú protiprávneho konania [nezrovnalostí – *neoficiálny preklad*] s ohľadom na právo spoločenstva.

2. „Nezrovnalosť“ je akékoľvek porušenie ustanovenia práva spoločenstva vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu spoločenstiev alebo rozpočtov nimi spravovaných, buď zmenšením, alebo stratou výnosov plynúcich z vlastných zdrojov vyberaných priamo v mene spoločenstiev alebo neoprávnenou výdajovou položkou.“

- 6 Článok 3 nariadenia č. 2988/95 stanovuje:

„1. Premlčacia doba konania [na začatie stíhania – *neoficiálny preklad*] je štyri roky od času spáchania nezrovnalosti uvedenej v článku 1 ods. 1. Odvetvové predpisy však môžu ustanoviť kratšie obdobie, ktoré však nesmie byť kratšie ako tri roky.

V prípade pokračujúcej alebo opakujúcej sa nezrovnalosti, premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa nezrovnalosť skončila. V prípade mnohoročných programov plynie premlčacia doba až do úplného skončenia programu.

Premlčacia doba sa prerušuje pri akomkoľvek akte príslušného orgánu, o ktorom je daná osoba upovedomená a týka sa vyšetrovania alebo právneho konania v súvislosti s nezrovnalosťou. Premlčacia doba začína plynúť znova po každom akte prerušenia.

...

2. Lehota na vykonanie rozhodnutia ukladajúceho správnu sankciu je tri roky. Toto obdobie sa začína dňom, keď sa rozhodnutie stáva konečným.

Prípady prerušenia premlčacej doby a prerušenia správneho konania [Prípady prerušenia a pozastavenia – *neoficiálny preklad*] sú upravené príslušnými ustanoveniami vnútroštátneho práva.

3. Členské štáty si zachovávajú možnosť uplatňovať... dlhšie doby a lehoty ako tie, ktoré sú ustanovené v odsekoch 1...“

7 Článok 4 ods. 1 a 2 uvedeného nariadenia stanovuje:

„1. Je všeobecným pravidlom, že pri akejkoľvek nezrovnalosti sa neprávom získaná výhoda odníme:

— povinnosťou zaplatiť alebo vrátiť dlžné alebo neprávom získané sumy,

...

2. Uplatnenie opatrení uvedených v odseku 1 sa obmedzí na zrušenie poskytnutej výhody chody [zvýšenej – *neoficiálny preklad*], ak je tak ustanovené, na úrok [o úrok – *neoficiálny preklad*] určený na základe paušálnej sadzby.“

Nariadenie (ES) č. 1258/1999

8 Článok 8 nariadenie Rady (ES) č. 1258/1999 zo 17. mája 1999 o financovaní Spoločnej poľnohospodárskej politiky (Ú. v. ES L 160, s. 103; Mim. vyd. 03/025, s. 414) znie:

„1. Členské štáty v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami stanovenými zákonmi, nariadeniami alebo administratívnymi opatreniami vykonajú [v súlade so svojimi zákonmi, inými právnymi predpismi a správnyimi opatreniami prijímú – *neoficiálny preklad*] opatrenia potrebné na:

a) uistenie sa o tom, že transakcie financované [Európskym poľnohospodárskym usmerňovacím a záručným fondom (EPUZF)] sa skutočne správne uskutočnili a vykonali [skutočne a správne vykonali – *neoficiálny preklad*];

b) predchádzanie nezrovnalostiam a ich riešenie [stíhanie – *neoficiálny preklad*];

c) vymáhanie čiastok stratených v dôsledku nezrovnalostí alebo nedbalosti.

Členské štáty oznámia Komisii opatrenia vykonané za tento účel a najmä stav správnych a súdnych konaní.

2. Ak sa stratené čiastky nevymôžu úplne, hradí finančné následky nezrovnalostí alebo nedbalosti spoločenstvo, s výnimkou následkov nezrovnalostí alebo nedbalosti, ktoré možno prisúdiť správnyim orgánom alebo iným organizáciám členských štátov.

Čiastky, ktoré sa vymôžu, sa vyplatia akreditovaným platobným agentúram, ktoré ich odčítajú od výdavkov financovaných [EPUZF]. Úroky z vymožených alebo oneskorene splatených čiastok sa vyplatia [EPUZF].

3. Rada, konajúc na základe rozhodnutia kvalifikovanej väčšiny, stanoví všeobecné pravidlá pre uplatňovanie tohto článku.“

Nariadenie (ES) č. 1290/2005

- 9 Článok 32 nariadenia Rady (ES) č. 1290/2005 z 21. júna 2005 o financovaní Spoločnej poľnohospodárskej politiky (Ú. v. EÚ L 209, s. 1) stanovuje:

„1. Čiastky vymožené následkom nezrovnalostí alebo nedbanlivosti a úroky s nimi spojené sú prevedené platobným agentúram a nimi pripísané ako príjem pridelený [Európskemu poľnohospodárskemu záručnému fondu (EPZF)] k mesiacu ich reálneho prijatia.

2. Pri prevode do rozpočtu Spoločenstva si členský štát môže strhnúť 20 % zodpovedajúcich čiastok ako paušálne uhradenie nákladov na vymáhanie okrem prípadov [súm – *neoficiálny preklad*] týkajúcich sa nezrovnalostí alebo nedbanlivostí pripísateľných správnym orgánom alebo iným úradom príslušného členského štátu.

3. Pri príležitosti predloženia ročnej účtovnej závierky, uvedenej v článku 8 ods. 1 písm. c) bode iii), členské štáty odovzdajú Komisii súhrnnú správu o vymáhacích konaniach začatých na základe nezrovnalostí a zároveň poskytnú rozpis čiastok ešte nevymôžených správnym alebo súdnym konaním podľa jednotlivých administratívnych a/alebo súdnych konaní a podľa jednotlivých rokov prvého správneho alebo súdneho zistenia nezrovnalostí.

Členské štáty sprístupnia Komisii podrobný zoznam jednotlivých vymáhacích konaní, ako aj zoznam jednotlivých, ešte nevymôžených čiastok.

...“

- 10 Podľa článku 49 nariadenia č. 1290/2005 sa článok 32 tohto nariadenia uplatní na prípady oznámené v rámci článku 3 nariadenia Rady (EHS) č. 595/91 zo 4. marca 1991 o nezrovnalostiach a vymáhaní čiastok neoprávnene vyplatených v súvislosti s financovaním Spoločnej poľnohospodárskej politiky a organizácie informačného systému v tejto oblasti, ktorým sa ruší nariadenie (EHS) č. 283/72 (Ú. v. ES L 67, s. 11; Mim. vyd. 03/011, s. 171) a ktoré sa ešte celkom nevymohli k 16. októbru 2006.

Vnútroštátne právo

- 11 Podľa § 6 ods. 1 bodu 11 a § 14 ods. 1 prvej vety zákona, ktorým sa vykonávajú spoločné organizácie trhu (Gesetz zur Durchführung der Gemeinsamen Marktorganisationen), v znení vyplývajúcom zo zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú ustanovenia správneho práva procesného (Gesetz zur Änderung verwaltungsverfahrensrechtlicher Vorschriften) z 2. mája 1996 (BGBl. 1996 I, s. 656, ďalej len „zákon o organizácii trhu“) sa nároky na vrátenie takých osobitných zvýhodnení, ako sú zvýhodnenia prijaté v oblasti kompenzácie nákladov na uskladnenie, zúčujú od okamihu ich vzniku sadzbou, ktorá je o 3 % vyššia než diskontná sadzba Deutsche Bundesbank, pokiaľ právny akt Rady alebo Komisie Európskej únie neustanoví inak.
- 12 Podľa údajov vnútroštátneho súdu v súlade s § 197 a § 201 nemeckého občianskeho zákonníka (Bürgerliches Gesetzbuch, ďalej len „BGB“) v znení platnom do 31. decembra 2001 premlčacia doba uplatňovaná na nároky spočívajúce v nezaplatených úrokoch bola štyri roky, počnúc 31. decembrom toho roku, v ktorom nárok na tieto úroky vznikol. Tieto ustanovenia sa analogicky uplatňovali na verejnoprávne nároky na úroky.
- 13 Od 1. januára 2002, keď nadobudol účinnosť zákon o modernizácii záväzkového práva (Gesetz zur Modernisierung des Schuldrechts) z 26. novembra 2001 (BGBl. 2001 I, s. 3138), § 195 BGB v znení platnom od tohto dátumu stanovuje, že bežná premlčacia doba nárokov na nezaplatené úroky je tri roky, zatiaľ čo štvorročná premlčacia doba sa naďalej uplatňuje na uvedené nároky, ktoré vznikli pred 1. januárom 2002.

- 14 Na základe § 217 BGB v znení platnom do 31. decembra 2001, „ak dôjde k prerušeniu premlčacej doby, čas, ktorý uplynul do prerušenia sa nezohľadní; nová premlčacia doba môže začať plynúť až po skončení prerušenia“.
- 15 V súlade s § 53 ods. 1 zákona o správnom konaní (Verwaltungsverfahrensgesetz) v znení uplatniteľnom do 31. decembra 2001 platí, že „správny akt prijatý na účely zavedenia nároku subjektu verejného práva prerušuje premlčaciu dobu na uplatnenie tohto nároku. Toto prerušenie sa predlžuje až dovtedy, kým sa správny akt stane právoplatný, alebo dovtedy, kým správne konanie, v rámci ktorého bol tento akt prijatý, nebude ukončené iným spôsobom. § 212 a § 217 [BGB v znení platnom do 31. decembra 2001] sa uplatnia analogicky“.
- 16 Uvedený § 53 ods. 1 v znení uplatniteľnom od 1. januára 2002 stanovuje, že „správny akt prijatý na účely stanovenia alebo zavedenia nároku subjektu verejného práva pozastavuje premlčaciu dobu na uplatnenie tohto nároku. Toto pozastavenie skončí, keď sa správny akt stane právoplatný, alebo po uplynutí šiestich mesiacov od jeho vykonania iným spôsobom“.
- 17 § 80 ods. 1 súdneho správneho poriadku (Verwaltungsgerichtsordnung) stanovuje, že „odvolanie a žaloba o neplatnosť majú odkladný účinok“.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 18 V hospodárskych rokoch v odvetví cukru 1994/1995, 1995/1996 a 1996/1997 boli spoločnosti Pfeifer & Langen na základe jej žiadosti poskytnuté náhrady nákladov za uskladnenie, ktoré sú stanovené v článku 8 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 1785/81 z 30. júna 1981 o spoločnej organizácii trhov v sektore cukru [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 177, s. 4) za uskladnenie cukru v rámci spoločnej organizácie trhov.
- 19 Bundesanstalt tromi rozhodnutiami z 30. januára 2003 rozhodol, že bolo potrebné vymáhať predmetné náhrady nákladov na uskladnenie z dôvodu, že Pfeifer & Langen vo svojich žiadostiach uviedla nadhodnotené množstvá cukru. V týchto rozhodnutiach sa okrem iného konštatovalo, že sumy, ktorých vrátenie sa požadovalo, sa úročia a že neskoršie akty stanovujú presnú sumu dlžných úrokov.
- 20 Pfeifer & Langen sa proti uvedeným rozhodnutiam odvolala. Bundesanstalt rozhodnutiami z 10. októbra 2006 znížil sumy, ktoré mali byť vrátené, avšak odvolanie v zostávajúcej časti zamietol.
- 21 Pfeifer & Langen podala žaloby smerujúce k čiastočnému zrušeniu rozhodnutí o odvolaniach, o týchto žalobách však ešte nebolo doposiaľ rozhodnuté.
- 22 Rozhodnutia o odvolaniach podaných spoločnosťou Pfeifer & Langen sa stali právoplatnými, pokiaľ ide o sumu nenapadnutú na súde, a to 469 421,12 eura, ktorú žalobkyňa vo veci samej zaplatila 15. novembra 2006.
- 23 Bundesanstalt rozhodnutím z 13. apríla 2007 konštatoval, že z tejto sumy sú dlžné úroky a vyzval tak spoločnosť Pfeifer & Langen na zaplatenie úrokov vo výške 298 650,93 eura.
- 24 Pfeifer & Langen sa proti tomuto rozhodnutiu odvolala, pričom najmä tvrdila, že nároky na úroky boli sčasti premlčané.
- 25 Bundesanstalt v rozhodnutí o uvedenom odvolaní z 22. októbra 2007 tomuto odvolaniu sčasti vyhovel v rozsahu, v akom smerovalo proti nárokom na úroky za roky 1997 a 1998. Tento spolkový úrad zastával názor, že na tieto nároky sa uplatnila štvorročná premlčacia doba stanovená vo vnútroštátnom práve, takže ku dňu prijatia rozhodnutí o vymáhaní preplatených nákladov na uskladnenie, a to k 30. januáru 2003, boli uvedené nároky premlčané. Pokiaľ však ide o nároky na úroky, ktoré vznikli po

31. decembri 1998 vo výške 237 644,17 eura, Bundesanstalt zastával názor, že tieto nároky na úroky vzniknuté v neskorších rokoch neboli premlčané najmä preto, že uvedené rozhodnutia z 30. januára 2003 prerušili plynutie premlčacej doby. V dôsledku toho bolo odvolanie podané spoločnosťou Pfeifer & Langer, pokiaľ ide o posledné uvedené nároky na úroky, zamietnuté.
- 26 Pfeifer & Langen podala 14. novembra 2007 na Verwaltungsgericht Köln žalobu smerujúcu k čiastočnému zrušeniu rozhodnutia z 22. októbra 2007, ktorým bolo rozhodnuté o jej odvolaní v rozsahu, v akom sa týka nárokov na úroky za obdobie od 1. januára 1999 do 31. decembra 2002, ktoré dosahovali výšku 119 984,27 eura. Pokiaľ ide o nároky na úroky vzniknuté v priebehu neskorších rokov, žalobkyňa vo veci samej ich zaplatila.
- 27 Verwaltungsgericht Köln rozsudkom vydaným 25. novembra 2009 zrušil uvedené rozhodnutie z 22. októbra 2007 do výšky sumy, ktorá bola predmetom žaloby. Tento súd totiž zastával názor, že podľa § 14 zákona o organizácii trhu, pohľadávky súvisiace s náhradou osobitných výhod sa úročia odo dňa svojho vzniku. Podľa názoru uvedeného súdu však dotknutý nárok na úroky z omeškania vznikol až oznámením rozhodnutí z 30. januára 2003, teda 31. januára 2003, takže povinnosť platiť úroky za obdobie predchádzajúce tomuto dátumu neexistovala.
- 28 Bundesanstalt teda podal na Bundesverwaltungsgericht opravný prostriedok „Revision“ s cieľom dosiahnuť zamietnutie žaloby spoločnosti Pfeifer & Langen.
- 29 Bundesverwaltungsgericht súhlasí s názorom Verwaltungsgerichtu Köln, podľa ktorého je povinnosť vo veci samej vybrať úroky z omeškania zo súm zodpovedajúcich výhodám, ktoré boli neoprávnene získané z rozpočtu Únie, upravená vnútroštátnym právom, v danom prípade § 14 zákona o organizácii trhu, keďže nijaká právna úprava Únie uplatniteľná v odvetví cukru takúto povinnosť nestanovuje.
- 30 Bundesverwaltungsgericht však zastáva názor, že Verwaltungsgericht Köln tento § 14 vyložil nesprávne. Podľa Bundesverwaltungsgerichtu totiž nároky týkajúce sa náhrad neoprávnene získaných výhod sa skutočne úročia od svojho vzniku. Za týchto podmienok tento súd zastáva názor, že keďže predmetom rozhodnutí z 30. januára 2003 bolo odňatie neoprávnene získanej výhody s retroaktívnym účinkom, úroky sú skutočne vymáhateľné za obdobia, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzajú.
- 31 Uvedený súd vyvodzuje záver, že predmetné nároky na úroky nie sú premlčané, keďže podľa § 53 ods. 1 zákona o správnom konaní v znení uplatniteľnom od 1. januára 2002 bolo plynutie premlčacej doby pozastavené prijatím rozhodnutí o vymáhaní z 30. januára 2003. Zastáva však názor, že prípadné uplatnenie pravidiel o premlčaní stanovených v článku 3 nariadenia č. 2988/95, vrátane tých, ktoré sa týkajú *dies a quo* a prerušenia premlčania, môžu mať vplyv na smer, akým sa bude uberať rozhodnutie o opravnom prostriedku „Revision“.
- 32 Pochybnosti súdu, pokiaľ ide o uplatniteľnosť článku 3 nariadenia č. 2988/95 za takých okolností, o aké ide vo veci samej, vyplývajú najmä zo skutočnosti, že Bundesfinanzhof zastával vo veci, ktorá sa týkala vývozných náhrad, názor, že tento článok 3 sa uplatní na premlčanie úrokov súvisiacich s vrátením neoprávnene získaných výhod v zmysle článku 4 ods. 2 uvedeného nariadenia.
- 33 Vnútroštátny súd však zastáva názor, že takýto výklad sa nevyhnutne neuplatní a že vzhľadom na to, že tento článok 4 ods. 2 nebráni tomu, aby vo vnútroštátnom práve existovala povinnosť vybrať úroky tam, kde právna úprava Únie takúto povinnosť nestanovila, alebo doposiaľ nestanovila, mohlo by byť logické, aby nároky na úroky, ktoré sú stanovené vo vnútroštátnom práve, boli týmto vnútroštátnym právom tiež upravené z hľadiska ich premlčania. Tento súd okrem iného uvádza, že pokiaľ by sa pravidlá podľa článku 3 nariadenia č. 2988/95 na takéto nároky na úroky uplatňovali, vznikli by určité ťažkosti s uplatnením zásady, podľa ktorej premlčanie začína plynúť od „nezrovnalosti“ v zmysle článku 1 tohto nariadenia, keďže nároky na úroky nevznikajú v okamihu, keď došlo k nezrovnalosti, ale v priebehu času, ktorý nasleduje po tejto nezrovnalosti.

34 Za týchto okolností sa Bundesverwaltungsgericht rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Uplatňuje sa článok 3 nariadenia [č. 2988/95] nielen na vrátenie výhody protiprávne získanej z dôvodu nezrovnalosti, ale aj na premlčanie nárokov na úroky, ktoré sú dlžné podľa vnútroštátneho práva?

V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

2. Má sa pri porovnaní premlčacích dôb požadovanom v článku 3 ods. 3 nariadenia [č. 2988/95] zohľadniť iba dĺžka tejto doby, alebo sa musia zohľadniť aj vnútroštátne ustanovenia, ktoré posúvajú začiatok plynutia premlčacej doby na koniec kalendárneho roka, v ktorom vznikol nárok (v danom prípade na úroky) bez toho, aby museli nastať ďalšie okolnosti?

3. Začína premlčacia doba plynúť aj pre nároky na úroky okamihom vzniku nezrovnalosti, resp. skončením pokračujúcej alebo opakujúcej sa nezrovnalosti, dokonca aj vtedy, keď sa nároky na úroky týkajú neskorších časových období, a preto vznikajú až neskôr? Posúva sa začiatok premlčania pri pokračujúcich alebo opakujúcich sa nezrovnalostiach podľa článku 3 ods. 1 druhého pododseku nariadenia [č. 2988/95] na okamih ukončenia nezrovnalosti aj v prípade nárokov na úroky?

4. Kedy sa končí účinok prerušenia spôsobený rozhodnutím príslušného orgánu podľa článku 3 ods. 1 tretieho pododseku druhej vety nariadenia [č. 2988/95], ktorým bol stanovený predmetný nárok (v prejednávanej veci nárok na úroky)?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

35 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 3 nariadenia č. 2988/95 sa má vykladať v tom zmysle, že premlčacia doba, ktorú stanovuje, sa uplatňuje nielen na vymáhanie hlavnej pohľadávky, ktorá zodpovedá vráteniu výhody, ktorá bola neoprávnene získaná z rozpočtu Únie, ale tiež na vymáhanie úrokov vzniknutých z tejto pohľadávky, aj keď tieto úroky nie sú dlžné na základe práva Únie, ale výlučne na základe povinnosti vyplývajúcej z vnútroštátneho práva.

36 Treba pripomenúť, že článok 1 ods. 1 nariadenia č. 2988/95 zavádza „všeobecnú úpravu týkajúcu sa jednotných kontrol a správnych opatrení a sankcií, ktoré sa týkajú protiprávneho konania s ohľadom na právo spoločenstva“ a ako vyplýva z tretieho odôvodnenia tohto nariadenia, s cieľom „brániť vo všetkých oblastiach činom, ktoré poškodzujú finančné záujmy spoločenstiev“.

37 Prijatím nariadenia č. 2988/95 a osobitne článku 3 ods. 1 prvého pododseku tohto nariadenia normotvorca Únie zamýšľal zaviesť všeobecné pravidlo premlčania uplatniteľné v danej oblasti, prostredníctvom ktorého mienil jednak určiť minimálnu dobu uplatňovanú vo všetkých členských štátoch a jednak vzdať sa možnosti vymáhať sumy neoprávnene získané z rozpočtu Únie po uplynutí štyroch rokov od okamihu, keď došlo k nezrovnalosti, ktorou sú postihnuté sporné platby (rozsudky z 22. decembra 2010, Corman, C-131/10, Zb. s. I-14199, bod 39; z 5. mája 2011, Ze Fu Fleischhandel a Vion Trading, C-201/10 a C-202/10, Zb. s. I-3545, bod 24, ako aj z 21. decembra 2011, Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre, C-465/10, Zb. s. I-14081, bod 52).

38 Pokiaľ ide o také náhrady nákladov na uskladnenie, ktoré príjemca neoprávnene získal, ako sú náklady, o ktoré ide vo veci samej, treba uviesť, že článok 8 nariadenia č. 1258/1999 stanovuje, že členské štáty prijímú v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie účinnej ochrany finančných záujmov Únie a osobitne na vymáhanie súm stratených v dôsledku nezrovnalosti alebo nedbalosti.

- 39 Pravidlo o štvorročnej premlčacej dobe stanovené v článku 3 ods. 1 prvom odseku nariadenia č. 2988/95 sa pri neexistencii odvetvovej právnej úpravy, ktorá by stanovila niečo iné, uplatňuje na nezrovnalosti uvedené v článku 4 uvedeného nariadenia, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie (pozri rozsudky z 24. júna 2004, Handlbauer, C-278/02, Zb. s. I-6171, bod 34, ako aj z 29. januára 2009, Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb a i., C-278/07 až C-280/07, Zb. s. I-457, bod 22).
- 40 V prípade, ak ani nariadenie č. 1258/1999, ani nariadenie č. 1785/81 neobsahujú ustanovenie týkajúce sa režimu premlčania uplatniteľného v danej oblasti, môže byť vymáhanie neoprávnene získaných náhrad nákladov na uskladnenie podľa článku 3 ods. 1 prvého pododseku nariadenia č. 2988/95, ak nebol vykonaný úkon, ktorého účinkom by bolo pozastavenie premlčacej doby, premlčané po uplynutí štyroch rokov od vzniku nezrovnalosti, avšak pod podmienkou, že členský štát, v ktorom k nezrovnalostiam došlo, nevyužil možnosť, ktorú mu ponúka článok 3 ods. 3 uvedeného nariadenia, stanoviť dlhšiu premlčaciu dobu (pozri rozsudky Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb a i., už citovaný, bod 36, ako aj Corman, už citovaný, bod 48).
- 41 Článok 4 nariadenia č. 2988/95 okrem toho v odseku 2 stanovuje, že odňatie neoprávnene získanej výhody môže byť tiež rozšírené, ak je tak ustanovené, o úroky, ktoré môžu byť určené paušálne.
- 42 Výber takýchto úrokov, ktoré sa spájajú s hlavnou pohľadávkou, ktorú predstavuje výhoda neoprávnene získaná z rozpočtu Únie, môže byť stanovený odvetvovou právnou úpravou Únie. Tak je to napríklad v prípade nariadenia Komisie (ES) č. 800/1999 z 15. apríla 1999, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá uplatňovania vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky (Ú. v. ES L 102, s. 11; Mim. vyd. 03/025, s. 129), alebo aj nariadenia Komisie (EHS) č. 1957/69 z 30. septembra 1969, ktorým sa ustanovujú doplnkové podrobné pravidlá uplatňovania týkajúce sa poskytovania vývozných náhrad v odvetví výrobkov podliehajúcich režimu jednotnej ceny [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 350, s. 1).
- 43 Naopak, pokiaľ ide o náhrady nákladov na uskladnenie neoprávnene získaných, o aké ide vo veci samej, ani nariadenie č. 1258/1999, ani nariadenie č. 1785/81 nestanovujú, že vymáhanie týchto náhrad, pokiaľ boli neoprávnene získané, musí byť sprevádzané výberom úrokov.
- 44 Článok 8 nariadenia č. 1258/1999 a článok 32 ods. 1 nariadenia č. 1290/2005 síce stanovujú, že úroky súvisiace so sumami vymoženými v dôsledku nezrovnalosti alebo nedbalosti, ktoré sú s nimi spojené, sú prevedené platobným agentúram a nimi pripísané ako príjem EPUZF alebo EPZF, k mesiacu ich reálneho prijatia. Tieto ustanovenia, ktoré obsahujú len jednoduché pravidlo o rozpočtovom určení takýchto príjmov, však členským štátom neukladajú povinnosť vyžadovať úroky z takýchto vymožených súm, pokiaľ sa tieto sumy týkajú náhrady nákladov na uskladnenie.
- 45 V konaní vo veci samej sa preto nastoľuje otázka, či pri neexistencii odvetvovej právnej úpravy stanovujúcej vymáhanie úrokov, právo Únie, konkrétne článok 4 ods. 2 nariadenia č. 2988/95, bráni tomu, aby členský štát uplatnil povinnosť vyplývajúcu z jeho vnútroštátneho práva, ktoré vyžaduje vymáhanie takýchto úrokov popri výhode neoprávnene získanej z rozpočtu Únie, a v prípade zápornej odpovede, či vymáhanie pohľadávky, ktorú tvoria takéto úroky, musí podliehať premlčacej dobe stanovenej v článku 3 tohto nariadenia alebo, či zostáva upravené vnútroštátnym právom tohto členského štátu.
- 46 Pokiaľ ide po prvé o samotnú zásadu výberu úrokov stanovenú vo vnútroštátnom práve v situácii, keď právo Únie nestanovuje výber takýchto úrokov, bolo už rozhodnuté, že s právom Únie je zlučiteľné, aby členský štát pri vymáhaní výhody, ktorá bola z rozpočtu Únie neoprávnene získaná, vymáhal v súlade so svojím vnútroštátnym právom, úroky, ktoré sú pri neexistencii pravidiel, ktoré by vyžadovali ich zaplatenie do fondov Spoločenstva, príjmom jeho vlastného rozpočtu (pozri rozsudok zo 6. mája 1982, Fromme, 54/81, Zb. s. 1449, bod 8).

- 47 Nemôže to byť inak, ak tieto úroky, ktorých výber nie je stanovený právom Únie, sú v rámci opatrení financovaných EPZF, vrátené do rozpočtu Únie. V dôsledku toho v takej situácii, o akú ide vo veci samej, právo Únie, konkrétne článok 4 ods. 2 nariadenia č. 2988/95, nebráni tomu, aby členské štáty vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch stanovili vymáhanie úrokov z omeškania a/alebo kompenzačných úrokov popri vymáhaní výhod, ktoré boli neoprávnene získané z rozpočtu Únie, pričom uvedené úroky sú v rámci opatrení financovaných EPZF vrátené do rozpočtu Únie.
- 48 Pokiaľ ide po druhé o pravidlá a podmienky výberu týchto úrokov v situácii, v ktorej ako v konaní vo veci samej existuje na základe vnútroštátneho práva členského štátu popri vymáhaní výhody neoprávnene získanej z rozpočtu Únie nárok na úroky, je na vnútroštátnej právnej úprave členského štátu, aby stanovila takéto podrobné pravidlá a podmienky uplatniteľné na vymáhanie týchto úrokov, ktoré sú vo vzťahu k vymáhaniu neoprávnene získaných súm akcesorické (pozri rozsudok z 21. mája 1976, Roquette frères/Komisia, 26/74, Zb. s. 677, bod 12).
- 49 Pri neexistencii relevantného odvetvového ustanovenia uplatniteľného v tejto oblasti tak uvedenému členskému štátu tiež prislúcha, aby definoval a uplatňoval režim premlčania uplatniteľný na vymáhanie takéhoto nároku na úroky, ktorý je stanovený jeho vnútroštátnym právom a považovaný týmto právom za autonómny nárok vo vzťahu k výhodám neoprávnene získaným z rozpočtu Únie, ktorých vymáhanie zostáva naďalej upravené pravidlami o premlčaní a výnimkami stanovenými v článku 3 nariadenia č. 2988/95.
- 50 Aj keď sa v tejto súvislosti na vymáhanie výhody, ktorá bola z rozpočtu Únie neoprávnene získaná, vzťahuje režim premlčania stanovený v článku 3 nariadenia č. 2988/95, ani zo znenia tohto článku, ani zo štruktúry tohto nariadenia však nevyplýva, že tento režim je určený na úpravu vymáhania nárokov na úroky, pokiaľ, ako je to v prejednávanej veci, nie je vymáhanie tohto nároku na úroky v každom prípade uložené odvetvou právnou úpravou, ale vnútroštátnym právom.
- 51 Vzhľadom na akcesorickú povahu uvedeného nároku na úroky však nemožno tento nárok vymáhať, pokiaľ je hlavná pohľadávka, teda výhoda neoprávnene získaná z rozpočtu Únie, na základe článku 3 nariadenia č. 2988/95 alebo odvetvovej právnej úpravy Únie, sama osebe premlčaná.
- 52 Navyše keďže členské štáty sú na základe článku 325 ZFEÚ povinné prijať rovnaké opatrenia na zamedzenie podvodov poškodzujúcich finančné záujmy Únie, aké prijímajú na zamedzenie podvodov poškodzujúcich ich vlastné finančné záujmy, sú pri neexistencii právnej úpravy Únie, a pokiaľ ich vnútroštátne právo stanovuje výber úrokov v rámci vymáhania rovnakého typu výhod, ktoré boli neoprávnene získané z ich vnútroštátnych rozpočtov, povinné obdobným spôsobom vyberať úroky pri vymáhaní výhod neoprávnene získaných z rozpočtu Únie, a to osobitne v prípade, ak na rozdiel od toho, ako to bolo vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok Fromme, sumy vybrané z dôvodu týchto úrokov, ktorých vymáhanie je stanovené vnútroštátnym právom, sú napokon vrátené do rozpočtu Únie.
- 53 Vzhľadom na predchádzajúce treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 3 nariadenia č. 2988/95 sa má vykladať v tom zmysle, že premlčacia doba, ktorú stanovuje na vymáhanie hlavnej pohľadávky, ktorá zodpovedá vráteniu výhody, ktorá bola neoprávnene získaná z rozpočtu Únie, sa neuplatní na vymáhanie úrokov vzniknutých z tejto pohľadávky, pokiaľ tieto úroky nie sú dlžné na základe práva Únie, ale len na základe povinnosti vyplývajúcej z vnútroštátneho práva.

O druhej až štvrtej otázke

- 54 Druhá až štvrtá otázka boli položené subsidiárne pre prípad kladnej odpovede na prvú otázku.
- 55 Vzhľadom na odpoveď poskytnutú na prvú otázku teda netreba na druhú až štvrtú otázku odpovedať.

O trovách

- 56 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Článok 3 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev sa má vykladať v tom zmysle, že premlčacia doba, ktorú stanovuje na vymáhanie hlavnej pohľadávky, ktorá zodpovedá vráteniu výhody, ktorá bola neoprávnene získaná z rozpočtu Únie, sa neuplatní na vymáhanie úrokov vzniknutých z tejto pohľadávky, pokiaľ tieto úroky nie sú dlžné na základe práva Únie, ale len na základe povinnosti vyplývajúcej z vnútroštátneho práva.

Podpisy